

Jan Wawrzyniak
Dariusz Gąszczak

Grębanin, dn. 19.05.2021r.

Radni Powiatu Kępińskiego

Pani Jolanta Jędercka

Przewodnicząca

Rady Powiatu

Kępińskiego

INTERPELACJA

w sprawie ognisk ptasiej grypy w powiecie kępińskim

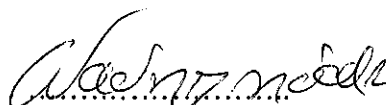
W związku z przypadkami zakażenia wirusem ptasiej grypy na terenie powiatu Kępińskiego wśród drobiu, który stanowi zagrożenie dla rolnictwa w naszym powiecie proszę o zajęcie stanowiska oraz udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jakie objawy wśród drobiu powinny zwrócić uwagę hodowców i co wskazuje na rozwój grypy wśród ptaków?
2. Czy dostępne są dane na temat działań związanych z utylizacją drobiu na terenie powiatu kępińskiego? Jeśli tak, to ile sztuk drobiu zostało zlikwidowanych?
3. Na czym polegają zasady bioasekuracji podczas obsługi drobiu? Jak należy się do nich stosować?
4. Czy gospodarstwa rolne, które zostały dotknięte szczepem wirusa ptasiej grypy mogą ubiegać się o wsparcie finansowe? Czy są dla nich przewidziane odszkodowania?
5. Jakie kroki planuje się podjąć w celu zaprzestania rozwojowi ptasiej grypy w naszym powiecie?

Z poważaniem.

.....

/ Dariusz Gąszczak /

.....

/ Jan Wawrzyniak /

BZ.0003.8.2021

Kępno, 2 czerwca 2021r.

**Sz. P. Jan Wawrzyniak
Sz. P. Dariusz Gąszczak
Radni Rady Powiatu Kępińskiego
w miejscu**

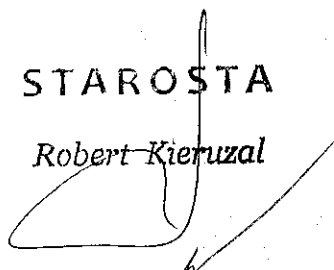
Dotyczy interpelacji w sprawie ognisk ptasiej grypy w powiecie kępińskim.

W odpowiedzi na interpelację z dnia 24 maja 2021r. w sprawie ognisk ptasiej grypy w powiecie kępińskim uprzejmie informuję, że Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Kępnie zwróciło się do Powiatowego Lekarza Weterynarii, jako organu bezpośrednio zajmującego się sprawą, o udzielenie odpowiedzi na pytania zadane w interpelacji. W załączeniu przekazuję kserokopię pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii Waldemara Gruszewskiego otrzymanego w odpowiedzi na interpelację.

Z poważaniem:

STAROSTA

Robert Kieruzal

Otrzymują:

1. Adresat
- ② Jolanta Jędrecka – Przewodnicząca Rady Powiatu Kępińskiego
3. a/a

BZK.5535.195.2021

Kępno, dnia 26 maja 2021 roku.

Pani Magdalena Osada
Sekretarz Powiatu Kępińskiego.

Dotyczy interpelacji w sprawie ognisk ptasiej grypy.

W związku ze złożoną interpelacją do Przewodniczącej Rady Powiatu Kępińskiego, dotyczącą ognisk ptasiej grypy w Powiecie Kępińskim, Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w dniu 24 maja 2021 zwróciło się z prośbą o udzielenie pisemnej odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji do Powiatowego Lekarza Weterynarii Pana Waldemara Gruszeńskiego .

W załączniku przekazuję odpowiedź otrzymaną w dniu 25 maja 2021 roku.

Kierownik
Biura Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego
Mirosław Lorenz
Mirosław Lorenz

Załączniki:

1. Pismo Powiatowego Lekarza Weterynarii znak AF.070.25.05.2021 z dnia 25 maja 2021 roku.

Kępno, dnia 25 maja 2021 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

w KĘPNIE

Waldemar Gruszewski

STAROSTWO POWIATOWE W KĘPNIE BIURO PODAWCZE
Wp: 25. 05. 2021
Nr rejestru 11888
Ilość zat.

Pan

Robert Kieruzal

Starosta

powiatu kępińskiego

Nasz znak: AF.070.25.05.2021

Dot. sprawy nr: BZK.5535

pismo z dnia: 24.05.2021

Odpowiedź na interpelację w sprawie ognisk ptasiej grypy w powiecie kępińskim

Aktualna sytuacja oraz ocena ryzyka dla drobiu i zdrowia człowieka związana z występowaniem w powiecie kępińskim wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) podtypu H5N8

(zgodnie z danymi aktualnymi na dzień 25 maja 2021 r.)

Grypa ptaków jest wirusową chorobą drobiu o bardzo dużym znaczeniu ekonomicznym. Wywoływane przez nią straty wynikają nie tylko z faktu, że wirus może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego. Region, w którym pojawi się choćby jedno ognisko grypy, nie może eksportować drobiu i produktów pochodzenia drobiarskiego co najmniej z regionu, w którym choroba się pojawiła, ale niestety również (w zależności od umów bilateralnych - świadectwo zdrowia) z obszaru całego państwa, co generuje bardzo wymierne straty finansowe. Grypa może występować u wszystkich gatunków drobiu i wielu gatunków dzikich ptaków. Niekiedy zakażeniu może ulec też człowiek, ale są to sytuacje bardzo rzadkie i w praktyce ograniczone do Azji i Afryki. Jak dotychczas nie stwierdzono na świecie ani jednego przypadku zakażenia wirusem HPAI/H5 (w tym najczęściej występującego w ostatnich latach H5N8) u człowieka.

Wyróżnia się wiele odmian wirusa grypy, które oznaczane są symbolami, takimi jak np. H5N1, H5N5 czy H5N8.

Wirusy grypy charakteryzują się dużym stopniem zmienności genetycznej, a to sprawia, że skuteczność szczepionek jest bardzo ograniczona; nie opracowano również skutecznych leków.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Graniczna 14, 63-600 Kępno
tel.: (62) 782-24-91, fax: (62) 3322023, e-mail: piwkepno@wiw.poznan.pl, www.bip.piwkepno.pl

Dlatego, jak na razie jedyną efektywną bronią w walce z grypą ptaków jest:

- szybkie rozpoznanie choroby w laboratorium;
- skuteczna likwidacja ptaków w ognisku oraz
- wprowadzenie tymczasowych restrykcji na obszarze występowania grypy, aby zapobiec jej dalszemu rozprzestrzenieniu (zgodnie z rozporządzeniem prawa miejscowego powiatowego lekarza weterynarii lub wojewody).

Poza szybkim tempem zmienności genetycznej, wirus posiada szereg innych niekorzystnych cech. Na przykład długo przeżywa w niskich temperaturach: w temperaturze +4°C (temperatura lodówki) ponad 2 miesiące, a w zamrożeniu wiele miesięcy, a nawet lat. Dlatego też mylny, choć bardzo rozpowszechniony, jest pogląd, że „zima wymrozi” wirusy grypy, gdyż to właśnie w tym okresie choroba występuje najczęściej. Wirus jest zdradliwy również z tego względu, że u jednych ptaków (np. kur czy indyków) może powodować bardzo gwałtowny przebieg i wysoką śmiertelność, podczas gdy przedstawiciele innych gatunków (np. kaczek czy gęsi) czasami chorują, a niekiedy pozostają zdrowe lub wykazują objawy mało specyficzne.

W tym samym czasie wirus może się u nich niepostrzeżenie namnażać i mogą one stanowić „ciche” źródło zakażenia dla wrażliwych ptaków.

Na szczęście wirus grypy posiada też kilka słabych punktów. Po pierwsze – jest bardzo wrażliwy na wysoką temperaturę i pod działaniem 70°C ginie prawie natychmiast.

Dlatego też drób i jaja właściwie upieczone, usmażone lub ugotowane są w pełni bezpieczne. Po drugie – powszechnie stosowane środki dezynfekcyjne, mydło i detergenty bardzo skutecznie eliminują zagrożenie. Zachowanie podstawowych zasad higieny, częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, są prostymi, a jednocześnie bardzo efektywnymi sposobami zapobiegania grypie.

Ad 1. Jakie objawy mogą sugerować, że drób choruje na grype?

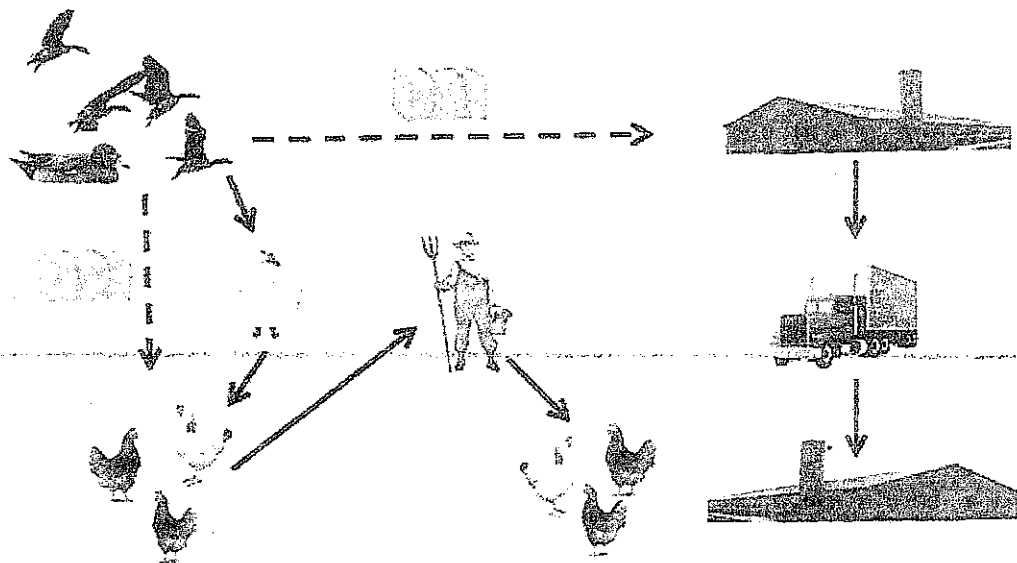
Na początku choroby spada apetyt i pragnienie. Ponieważ wirus atakuje mózg, chore osobniki mogą wykazywać objawy nerwowe: drgawki, porażenia skrzydeł, chwiejny chód, skręt szyi, czy też wygięcie szyi na grzbiet (tzw. „patrzenie w gwiazdy”). Towarzyszyć temu może duszność, sine zabarwienie grzebienia i biegunka. Ptaki są osowiałe, mają nastrożone pióra i gromadzą się wokół źródeł ciepła. U drobiu nieśnego gwałtownie spada liczba składanych jaj. U gęsi składane jaja mogą być pozbawione skorup (tzw. „łanie jaj”). Hodowca powinien jednak pamiętać, że opisane wyżej objawy nie zawsze muszą występować. Czasami występują nagłe przypadki śmiertelne, bez poprzedzających je zauważalnych zmian w zachowaniu. Dotyczy to przede wszystkim kur i indyków. Z kolei u gęsi i kaczek jedynym zauważalnym objawem mogą być nagłe spadki nieśności i zmniejszone pobieranie paszy i wody.

Ad 3. Na czym polegają zasady bioasekuracji podczas obsługi drobiu? Jak należy się do nich stosować?

Przenosicielem wirusów grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem wodnym, czyli kaczki, gęsi i łabędzie. Inne gatunki mogą w ograniczonym stopniu odgrywać rolę w rozprzestrzenianiu wirusa na bliskie odległości. Drób może się zakażyć jeśli korzysta z tych samych siedlisk, np. zbiorników wodnych albo pastwisk, gdzie bytowały ptaki dzikie. Nie jest przy tym konieczne, aby użytkowanie tych miejsc odbywało się w tym samym czasie. Wirus może bowiem przeżyć w wodzie i innym wilgotnym środowisku przez wiele dni, a nawet tygodni, szczególnie w niskiej temperaturze (o czym wspomniano wyżej). Tak więc zbiorniki wodne, na których przebywały dzikie ptaki, mogą być w miesiącach jesienno-zimowych długotrwałym źródłem zakażenia dla drobiu. Należy jednak pamiętać, że do zakażenia może dojść nie tylko wtedy, gdy wypuszczany na zewnątrz drób będzie korzystał z tych samych siedlisk

co ptaki wolno żyjące, ponieważ wprowadzenie do gospodarstwa słomy albo zielonki zanieczyszczonych odchodami zawierającymi wirus może być przyczyną zachorowania. Dlatego jest niezwykle istotne, aby w okresie wysokiego ryzyka nie tylko utrzymywać ptaki w zamknięciu, ewentualnie na ogrodzonych i ściśle kontrolowanych wybiegach, ale należy też właściwie zabezpieczać słomę pod szczelnym przykryciem lub dezynfekować z zewnątrz baloty środkami dezynfekcyjnymi, które można stosować w obecności ptaków. Bardzo ważne jest, aby myśliwi po polowaniach nie wchodzili przez 3 doby do pomieszczeń, gdzie utrzymywany jest drób, a najlepiej w okresie wysokiego zagrożenia zrezygnowali z polowań. Nie wolno też wprowadzać do gospodarstwa drobiu niewiadomego pochodzenia, a szczególnie ostrożnie podchodzić do pokątnych ofert sprzedaży ptaków po „okazyjnej” cenie od nieznanymi osób. Takie działania są nielegalne. Handel drobiem jest dozwolony tylko w okresie, gdy grypa na danym obszarze nie występuje, dodatkowo w ściśle wyznaczonych miejscach i pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.

Jeśli jednak wirus znajdzie się w gospodarstwie, może ulec dalszemu rozwleczeniu przez człowieka na butach, odzieży czy środkach transportu. Właściciel drobiu powinien zawsze pamiętać o tym, że każda choroba charakteryzuje się tzw. „okresem inkubacji”, kiedy wirus już jest w gospodarstwie, ale ptaki, chociaż same wyglądają zdrowo, wydają już wirus do otoczenia. Dlatego do obsługi ptaków należy zawsze wykorzystywać oddzielną odzież wierzchnią i buty, w których nie wolno wychodzić poza teren obiektu, w którym znajdują się ptaki. Sposoby szerzenia się zakażeń wirusem grypy przedstawia schematycznie poniższa rycina:

Sytuacja w Polsce

Pod koniec 2019 roku (30 grudnia) wirus grypy ptaków H5N8 pojawił się ponownie w Polsce. Do 31 marca 2020 roku potwierdzono 35 ognisk grypy wywołanej przez wirus podtypu H5N8 u drobiu i 1 przypadek u dzikiego ptaka (jastrząb).

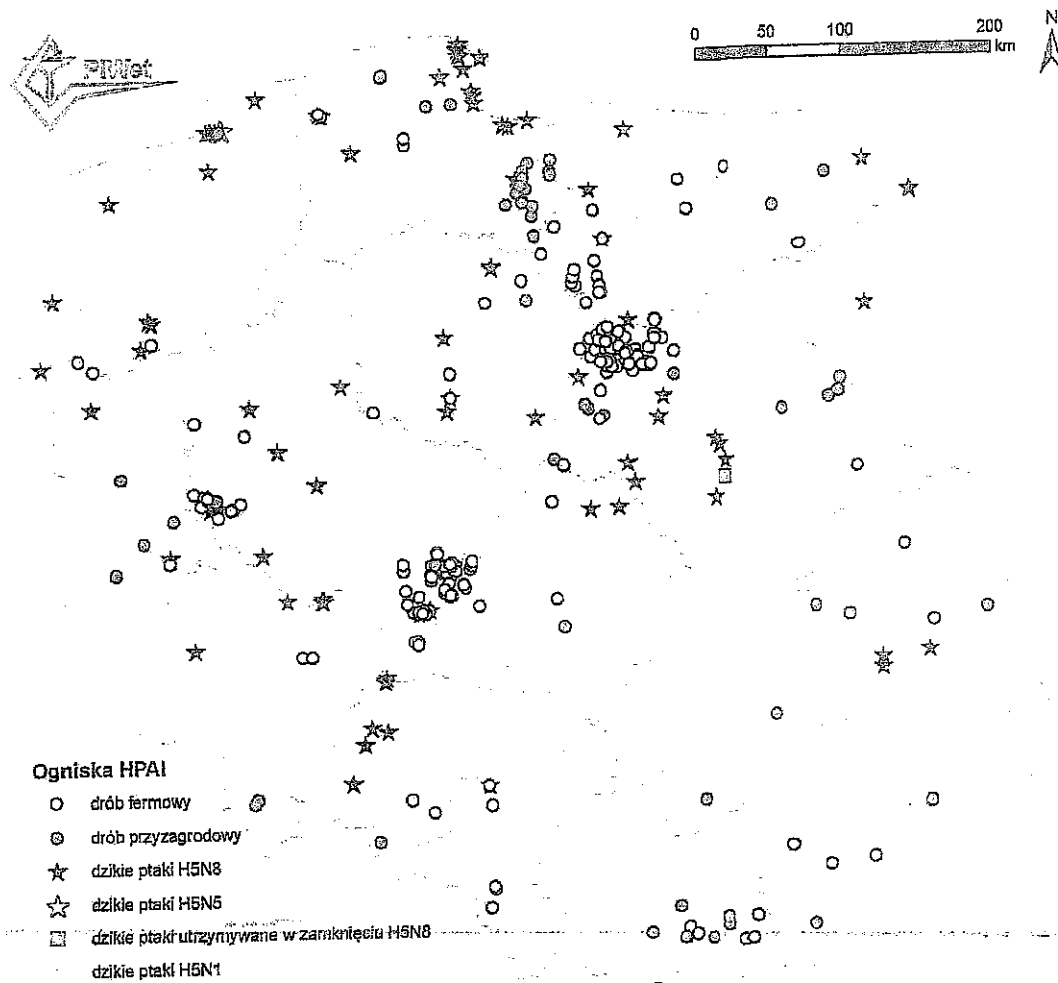
Biorąc pod uwagę szlaki migracyjne przemieszczania się ptaków dzikich, dużą rolę we wprowadzeniu wirusa do Europy mogły odgrywać świstuny (Mareca penelope) oraz różne gatunki gęsi. Zdecydowana większość ptaków, u których stwierdzono obecność wirusa, należy do rzędu blaszkodziobych, siewkowych i szponiastych. Duży odsetek wyników dodatnich stanowią przypadki u bernikii białolicej oraz u innych gatunków dzikich gęsi. W ostatnich tygodniach nastąpił też wzrost liczby przypadków u łabędzi niemych (Cygnus olor). Co również istotne, zdecydowana większość wyników dodatnich dotyczyła ptaków padłych, choć obecność wirusa stwierdza się również u ptaków upolowanych, nie wykazujących objawów klinicznych.

Ogółem w sezonie 2020/2021 stwierdzono 326 ognisk u drobiu (307 ognisk w roku 2021), i 1 ognisko u ptaków dzikich utrzymywanych w niewoli (ogród zoologiczny w Warszawie). Liczbę ognisk u drobiu w poszczególnych województwach przedstawia tabela., a lokalizacje Ryc. 1 i 2.

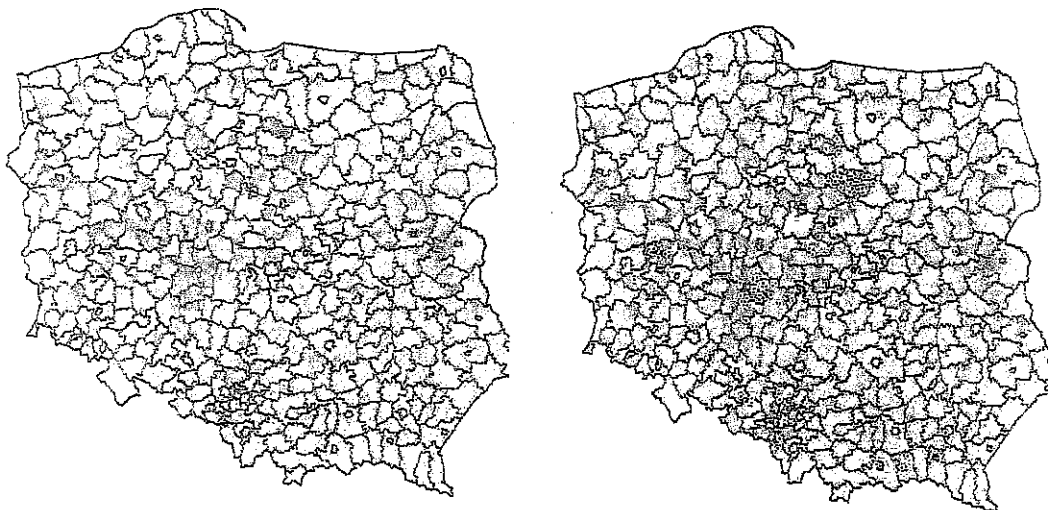
Podsumowanie sytuacji w zakresie występowania HPAI u drobiu w Polsce w sezonie 2020/2021

L.p.	Województwo	Liczba ognisk u drobiu w całym sezonie	Liczba ognisk u drobiu w 2021 r.
1.	Dołnośląskie	4	2
2.	Kujawsko-pomorskie	7	7
3.	Lubelskie	6	5
4.	Lubuskie	6	6
5.	Łódzkie	10	10
6.	Małopolskie	13	13
7.	Mazowieckie	119	116
8.	Opolskie	3	3
9.	Podkarpackie	4	4
10.	Pomorskie	21	20
11.	Śląskie	6	6
12.	Świętokrzyskie	2	2
13.	Warmińsko-mazurskie	27	25
14.	Wielkopolskie	95	86
15.	Zachodniopomorskie	3	2
	Razem:	326	307

Ryc. 1. Lokalizacja ognisk/przypadków HPAI H5N8 w Polsce w sezonie 2020/2021

Ryc. 2. Lokalizacja ognisk u drobiu na mapie ryzyka (opracowanej metoda wielokryterialnego modelowania decyzji) wystąpienia HPAI u drobiu fermowego (z lewej strony mapa „surowa”)

Sytuacja epizootyczna w zakresie HPAI w powiecie kępińskim jest aktualizowana na stronie internetowej bip.piwkepno.pl w formie komunikatów.

Ogółem w sezonie 2020/2021 stwierdzono 4 ogniska pierwotne HPAI oraz 4 gospodarstwa kontaktowe w których po analizie rozprzestrzeniania się wirusa HPAI dokonano zabicia prewencyjnego.

Wszystkie stwierdzone ogniska choroby i gospodarstwa kontaktowe znajdowały się w obszarze o promieniu 2 km w miejscowościach: Domanin, Kierzenko i Kierzno. W tym rejonie zlokalizowana jest hodowla drobiu głównie wodnego a szczególnie gęsi reprodukcyjnej, która wymaga opuszczania obiektów zamkniętych pod ścisłymi zasadami bioasekuracji.

Pierwsze ognisko HPAI w powiecie kępińskim stwierdzono 16 kwietnia 2021 r. w Domaninie w gospodarstwie komercyjnym, w którym znajdowało się 43 tys. gęsi w tym 4 tys. gęsi reprodukcyjnych. Gęsi podobnie jak drób w następnych ogniskach i gospodarstwach kontaktowych zostały oszacowane i podjęto decyzję o likwidacji drobiu jako jedynej możliwości zwalczania HPAI w drodze administracyjnej.

Ad.2. Ile sztuk drobiu zostało zlikwidowanych?

Do chwili sporządzenia odpowiedzi na interpelację zabito w ogniskach HPAI i gospodarstwach kontaktowych ogółem 33 505 sztuk drobiu i ptaków w tym: 59 328 gęsi, 15 017 kaczek, 14 150 kur i 10 pawi.

Ad.4. Czy gospodarstwa rolne, które zostały dotknięte szczepem wirusa ptasiej grypy mogą ubiegać się o wsparcie finansowe? Czy są przewidziane dla nich odszkodowania?

Gospodarstwa, których właściciele zgłosili upadki lub objawy choroby, która jest zwalczana z urzędu pod warunkiem spełnienia zasad bioasekuracji otrzymują odszkodowanie lub zapomogę.

Odszkodowanie należy się za zabity drób lub inne ptaki, jaja wylęgowe lub konsumpcyjne, pasze i sprzęt, który nie można skutecznie oczyścić i odkażić. Natomiast zapomoga naliczana jest za drób padły po zgłoszeniu przez właściciela drobiu a przed likwidacją ogniska choroby. Ponadto w właściciel drobiu otrzyma zwrot poniesionych, udokumentowanych kosztów za zabicie drobiu i jego utylizacją a także odkażenie wstępne ogniska choroby.

Ad.5. Jakie kroki planuje się podjąć w celu zaprzestania rozwoju ptasiej grypy w naszym powiecie?

Podjęto następujące działania:

Po zgłoszeniu podejrzenia choroby(HPAI) powiatowy lekarz weterynarii(PLW) niezwłocznie przeprowadza dochodzenie epizootyczne, badanie kliniczne drobiu i pobiera próbki do badań laboratoryjnych, które przesyła do laboratorium referencyjnego, należącego do Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach.

Po otrzymaniu wyniku potwierdzającego HPAI PLW wydaje niezwłocznie decyzję określającą gospodarstwo jako ognisko HPAI i przystępuje do jego likwidacji.

Wokół ogniska HPAI wyznacza obszary: zapowietrzony i zagrożony. W przypadku gdy obszar zagrożony obejmuje sąsiedni powiat, a tak było w po stwierdzeniu ognisk HPAI obecnie, PLW wnioskuje o wydanie przez Wojewodę Wielkopolskiego rozporządzenia w sprawie zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków(HPAI) na terenie powiatów kępińskiego i ostrzeszowskiego.

W obszarze zapowietrzonym w promieniu do 3 km PLW niezwłocznie przeprowadza urzędowe kontrole gospodarstw komercyjnych w tym kontrole bioasekuracji i pobiera próbek do badań laboratoryjnych w kierunku HPAI. Ponadto w ciągu 21 dni przeprowadza kontrole wszystkich gospodarstw niekomercyjnych. Ze względu na szczupłą obsadę Inspektoratu Weterynarii w lekarzy weterynarii konieczne było użycie do tych kontroli wyznaczonych lekarzy weterynarii wolnej praktyki.

Obecnie zakończono ostateczne czyszczenie i odkażanie we wszystkich ogniska HPAI w powiecie i uznano je za wygasłe.

PLW złożył w dniu 24 maja 2021 r. wniosek u uchylene rozporządzenia Wojewody nr 19/21.

Informuję, że cały powiat kępiński niezależnie od wygaszenia ognisk HPAI i spodziewanego uchylenia rozporządzeń Wojewody Wielkopolskiego w sprawie zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków(HPAI) został włączony do obszaru wysokiego ryzyka. Obszar ten wprowadza rozporządzeniem nr 25/21 Wojewody Wielkopolskiego z 10 maja 2021 r. w sprawie środków zmniejszających ryzyko stwarzane przez dzikie ptactwo przenoszące wirusy wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) na drób na terenie powiatów; kępińskiego...(D. Urz. W. Wlkp. poz. 3880) szereg dotkliwych restrykcji dla wszystkich hodowców drobiu.

PLW w ramach swojej polityki informacyjnej umieścił między innymi w dniu 10 maja 2021 r. na stronie internetowej bip.piwkepno.pl do pobrania pełny tekst w/w rozporządzenia.

PLW zapowiada zgodnie z obowiązującym prawem w tym miejscowym po akcji informacyjnej podjęcie kontroli wszystkich hodowców drobiu także niekomercyjnych w zakresie przede wszystkim spełnienia zasad bioasekuracji.

Z poważaniem

POWIATOWY LEKARZ
WETERYNARII
w Kępnie

lek. wet. Waldemar Gruszeński